

Kap 117 : Prinsessan Madeleine (1982-2002) (I) – Allra käraste syster.

Madeleine Thérèse Amelie Josephine Bernadotte (Len bland vännerna, Madde i populärpressen) är född torsdagen den 10 juni 1982 i ett härför specialinrett rum på Drottningholms slott. Lillan kom till världen klockan 19.05, var 49 centimeter lång, vägde 3340 gram och var ett vackert och välskapt barn. Carl Gustaf hann denna gång vara med under förlossningen. Dopet skedde den 31 augusti och förrättades i slottskapellet av ärkebiskop Olof Sundby. Madeleine skrek till den grad under dopet att Sundby JO-anmälades för barnmisshandel men det ärendet avskrevs.

Liksom de övriga barnen gick Madeleine Västerleds församlings förskoleverksamhet 1985-1989, lågstadiet 1989-1992 Smedslättsskolan, mellanstadiet 1992-1995 i Carlssons skola och därefter högstadiet 1995-1998 på Carlssons/Enskilda gymnasiet och gymnasiets samhällsvetenskapliga program 1998-2001 på Enskilda gymnasiet. Hon konfirmerades i Vadstena klosterkyrka den 16 augusti 1997 (även hon för kommunister Hans Rhodin; inte samma spektakel denna gång dock; Silvia hade egenhändigt fått välja deltagarna) och tog studenten 2001 med 14 MVG i bl a svenska, engelska, naturkunskap, religionskunskap, geografi, historia, estetisk verksamhet och idrott. Franskan & matematiken var dock dålig. Specialarbetet hette ”Från nybörjare till god ryttare”. På Carlssons skola var hon med i samtliga körer och spelade elbas i skolans poporkester – enligt musikläraren Ingemar Thorell ett riktigt bra flickband. Ett tag tog hon pianolektioner innan ridintresset tog över.

Även Madeleine hade dyslexi, dock inte av samma allvarliga typ som Victoria & Carl Philip. Hon skall till stor del ha övervunnit den på egen hand genom systematisk lästräning – ett råd från en klasskamrat vars far hade liknande besvär.^{1,2} Hon har dock efteråt klagat över sin låga läshastighet.³

*

Förutom artiklar i främst Aftonbladet, Expressen och Svensk Damtidning finns fyra längre biografier (Hurtig 2007; Ala 2011; Lindwall 2012 & 2013; Nyhlén 2013). Dessa beskriver Madeleine som samtidigt snäll, rar, gullig och kramgo – trotsig, självständig, envis, tävlingsinriktad och ”vill göra sin grej” – rastlös, lättirriterad, bortskämd, divig och egotrippad – blyg, lat, osäker, nöjeslysten och eftergiven – målmedveten, ambitiös, varmhjärtad, generös, sprallig och vänfast. Svårt att få ihop ekvationen. Hela Madeleines psykologi verkar påhittad.

Som barn ville hon inte bli intervjuad eller fotograferad. Gick något henne emot kastade hon sig gärna på golvet, gallskek oavbrutet och slängde saker omkring sig. Silvia har berättat en rolig historia om när familjen 1989 skulle ta emot påven:

Madeleine hade alltid en mycket stark egen vilja. Det var svårt att få henne att ta på sig de kläder hon skulle på morgonen, hon hade alltid egna idéer. Kvällen före påvens ankomst till Stockholms slott, fick jag den lysande iden att jag tog fram tre munderingar som hon själv fick välja bland, på villkor att hon klädde sig själv. Det tyckte hon var mycket bra, för första gången fick hon bestämma. Morgonen kom. Det var som alltid stressigt och i sista minuten. Bilarna väntade, protokollet stod med klockan i hand. Då upptäckte jag att Madeleine visserligen hade klätt på sig själv, men

¹ Jenny Alexandersson. Prinsessan Madeleines osynliga handikapp. Aftonbladet, 2009-11-02.

² Herman Lindqvist. [Söndagsbilagan.] Aftonbladet, 2009-12-20.

³ Mer än en partyprinsessa. Svensk Damtidning, 2004:11. [Intervju med Madeleines handledare Eva Sundler.]

inte dragit på sig de vita strumpor som hörde till. Jag sa: ”Madeleine! Strumporna! Paven kommer. Du måste ha strumpor. Titta på Victoria, hon har strumpor.” Madeleine svarade med ett illtjut. Jag har ju varit med många gånger så jag insåg blixtnabbt att jag hade bara två möjligheter, antingen kommer jag till slottet med en galltjutande prinsessa med vita strumpor eller så kommer jag med en glad och lycklig, utan strumpor. Jag valde den glada.⁴

Ytterligare en episod är från Carlssons skola 1993 klass 4. Carl Gustaf ville ge henne något riktigt spektakulärt i födelsedagspresent. Det blev att hon och resten av klassen en hel dag fick ha Gröna Lund för sig själva. Det är nog rätta sättet att göra 4:e-klassare till monarkister.

Liksom för alla kungligheter i denna bok poängterade både hovet och skolan Madeleines flärdfria vanlighet. Hon åkte tunnelbana. I skolan behandlades hon som vilken överklasstjej som helst. Hon var ambitiös, studiemotiverad och ödmjuk. Hon yttrade sig i diskussioner och stod för sina åsikter. Hon engagerade sig i elevrådet och organiserade fester och skolresor. Bakom den civila fasaden var dock allt som vanligt. Carl Gustaf och Silvia höll noggrann kontroll över hennes umgänge så att inga lycksökare nästlade sig in. Ville Madeleine umgås med någon ringde hovet upp hans eller hennes föräldrar och förklarade reglerna. Regel nr 1 var att ingen talade med pressen. Madeleines två närmaste vänner var klasskamraterna Natalie Rosta och Louise Gottlieb. Dessa tre umgicks inte så mycket med resten av skolan utan satt för sig själva och kände sig coolare och mer förnäma än de andra.

Hon var länge befriad från representation. 1996, 14 år gammal, beskrevs hon som den mest utåtriktade i barnskaran som inte brydde sig om att folk tittade efter henne när hon var ute på stan och som slog sig i slang med helt okända. Hon hade alltid en skara väninnor omkring sig som lydde hennes minsta vink. Hon hade lätt för sig i skolan och var intresserad av allt möjligt. En journalist: ”Hon tycker det är kul med uppmärksamhet och har inte alls några problem med att se sig själv i tidningarna. Hennes syskon är mer försiktiga.” Klasskamrat I: ”Hon är alltid glad och har roligt, till och med när det är prov.” Klasskamrat II: ”Nyfiken och prestigelös. Vet hon inte något så frågar hon. Hon är inte rädd att göra bort sig.” Klasskamrat III: ”Hon tror att livet är en räkmacka.” Kontenta: Madeleine var naiv och tillitsfull på det sätt man blir av en alltför skyddad uppväxt: Blåögd, aningslös, omogen och barnslig – ungefär som Carl Gustaf i samma ålder. Det skulle snabbt straffa sig.

*

Hon sattes på hästryggen redan i fyraårsåldern. I början tränades hon av Fredrik von Krusenstierna på hovstallet. Senare av Peder Fredricson. Somrarna 1991-96 (?) var hon på ridläger. Hon red även mycket på Öland. Ridningen filmades för Året med kungafamiljen. 1993 försökte man sig även på en intervju. Madeleine vred sig som en mask, skrattade generat och gömde sig bakom hästen. Från nio år hade hon egen häst: Travolta (en ponny som hon ärvt av Victoria), Touching News, Crizz & Pontiac.

Januari 1996 skrev hon teoriprovet för Gröna kortet – ett krav för att få tävla. Senare det året tävlade hon för Stockholms fältrittklubb under namnet Madeleine Gustavsson. Det var ett DM för juniorer i fältritt, en ursprungligen militär gren med dressyr, banhoppning & terrängritt. Uppmärksamheten blev därefter så besvärande – mycket fotografer och fotoblixtar även under träningen – att hon bytte till Surahammars ryttarförening där hon 1997 hjälpte till i stallet och 1998 tävlade på olika ställen i mellansverige under namnet Anna Svensson. Hennes tränare

⁴ Lindqvist, 2012.

där var Christer Gustafsson och Anne Liwing. I stallet fanns en del killar men eventuella relationer förnekades ivrigt med hänvisning till hennes barnslighet: ”Prinsessan är en enkel och rar människa. De är bara goda vänner...”.

Hennes mest kända hästepisod är att hon den 30 november 1997 uppträdde anonymt som Spice Girls Mel B (*Scary Spice*) under den avslutande maskeradhoppningen i Globen Stockholm International Horse Show. Den 16 maj 1998 vann hon sina två första medaljer – höjderna 1.10 & 1.20 på en regional tävling i Köping. Crizz var vid tillfället halt så hon hade fått låna Liwings häst Balett. Under en hopptävling i Sunne den 5 juli vägrade Balett på 1.30 och det hade kunnat gå riktigt illa. Hon slungades framåt och blev hängande i ena stigbygel. Därefter höll hon på att rida ned den tillskyndande fotografen. Nästa år satsade hon på junior-SM. Hon gick en intensivkurs för Maria Gretzer i landslaget och hennes häst tränades av Lisen Bratt-Fredricson också hon i landslaget. Det gick dock inte så bra. Hennes sista tävling var miniderbyt i Falsterbo. Därefter tyckte föräldrarna att hon skulle koncentrera sig på studierna i stället. Gretzers kommentar: ”Det blir så komplicerat när en sådan person ska hålla på med en sport. Alla ska hela tiden tycka och tänka.”

Krusenstiernas omdöme om hennes ridning var att ”Madeleine ville hela tiden bräcka syskonen. Det handlade om att rida längst och mest vågat.” Andra omdömen var att hon var en duktig ryttare, orädd och satt snyggt i sadeln. Krusenstiernas omdöme om Madeleine som tävlingsinriktad verkar dock vara en överdrift. Efter hästperioden har hon bara tävlat en enda gång – i tjejvasan 2008. Tiden var 2.25 timmar. Placeringen var 2678. Eftersom träningen inskränkte sig till helgen före var väl tiden helt okay. Liksom i hästtävlingarna var det mycket hysch-hysch runt det hela. Hon är snarare en rid- och skidmotionär. Hon promenerar mycket i naturen. Hon har en jaktlicens från 2003. Den använder hon sällan men hon har skjutit ett rådjur. Som liten tränade Madeleine rytmask bollgymnastik i GF Stockholmsflickorna men numera är det mest jogging, långpromenader och styrketräning.

Ridintresset blev till representation. Stockholms fälttrittklubb döpte 1997 om sin fälttävling till ”Prinsessan Madeleines Fälttävlan” och utnämnde henne till förste hedersledamot i klubben. Myndighetsdagen år 2000 uppvaktades hon av hemlänet med en stipendiefond för stöd och uppmuntran till ungdomar som ville ägna sig åt ridsport. Från 2001 har hon varje år delat ut priserna ”Årets ponnyryttare med tränare i Gävleborgs län” och ”Årets guldryttare”. 2012 blev hon även beskyddare för Ridsportens Jubileumsstiftelse som delar ut stipendier till elitryttare strax under landslagsnivå.

*

I och med konfirmationen 1997 ökade pressbevakningen. Det uppkom mycket obehagliga fantasier omkring hennes person. Jag har redan tidigare beskrivit hur rapparen Ken Ring augusti 1999 uppmanade sina åhörare att storma slottet och våldta henne. Det fanns manipulerade bilder av henne och Carl Gustaf på olika servrar i ett incestuöst förhållande. Hon fick hatbrev om sin moral – de mest kända var de från den religiösa Westborekten om hennes oanständiga klädsel under Nobelfestligheterna. Hon antastades flera gånger men det dröjde innan hon fick livvakter – en av anledningarna till skyddsmuren av bekanta ute på stan. Den tyska skvallerpressen skrev en mängd påhittade historier om henne av sexuell karaktär som senare resulterade i ett stort skadestånd. Skildringarna i den svenska skvallerpressen var mera salongsfäliga men insinuanta.

18-årsdagen var det en del ceremonier: Klockan halv tolv uppvaktades hon av hovet och företrädare för hemlänet. Klockan kvart över tolv var det en ceremoni på yttre borggården. 500 personer kom. Tisdagen veckan därpå överlämnade Carl Gustaf Serafimerorden i närvaro av talmannen och statsministern. Madeleine höll ett kort tal. Därefter var det officiell lunch.

Hon intervjuades av TT. Madeleine var fåordig: Hon trivdes bäst i stallet bland hästmänniskor som var mera intresserade av hennes ridning än av hennes position som prinsessa. Hon hoppades kunna leva ett så normalt liv som möjligt: Koncentrera sig på skolan, gå på bio med kompisarna, ta körkortet. Efter gymnasiet ville hon studera utomlands – gärna språk. Hon tänkte sig en framtid som inredningsarkitekt – hennes stora intresse. *Hennes liv som prinsessa?* – Det var i lågstadiet som hon insåg att hon var annorlunda. Det var livvakterna och att det var mer folk runt henne än de andra. Liksom syskonen blev hon ofta bortgift i pressen – det var svårt att ignorera. Om hon missat den senaste artikeln brukade kompisarna berätta för henne. Obehagligt i början men nu hade hon vant sig. Fördelen som prinsessa var att hon fick träffa superkändisar som kungligheter och världsartister och att hon fick beundrarpost. Nackdelen var all önskad uppmärksamhet.⁵

Senare under augusti kvitterade hon ut körkortet. Hon disponerade en Volvo V40 från hovstallet – senare en Lexus stadsjeep. Hon är en bra bilförare men har åtskilliga gånger anklagats för att ta lätt på de trafikregler hon tycker är till besvär.

*

Det fanns många rykten om Madeleines killaffärer sista året i gymnasiet och det publicerades bilder av kandidaterna. Det mesta verkar dock övertolkat. Hon var skoltrött. Precis efter studenten gjorde hon ett personlighets- och rekryteringstest. Resultatet var att hon både passade för ett socialt yrke där hon kunde hjälpa människor och för ett konstnärligt yrke. Det tålde att tänka på. 18-årsdagen och studenten firade Madeleine tillsammans med Louise Gottlieb. Under sommaren hade hon ”en relation” till festfixaren Mattias Trotzig och hon kysste sin flört Pierre Ladow – mer var det inte. Hösten tillbringade bodde hon och Gottlieb i London hos en av Silvias vänner Ann-Kristin Wallenberg. Officiellt studerade Madeleine engelska. Inofficiellt umgicks hon med släkt och bekanta. Hon sågs med Pierre Ladow som även han studerade i London. Efter en månad anlände Svensk Damtidning för en intervju: Madeleine tyckte det var skönt att slippa Stockholm ett tag. Hon uppehöll sig vid utbudet av restauranger, teatrar och kulturlivet. Hon hade sett ”Mamma Mia!” och ”Lejonkungen”. Engelskan ”var en intressant kurs på olika nivåer”.

Senare fick Gottlieb besök av sin beau. Även Madeleine fick besök av en bekant, Carl Philips förre skolkamrat Erik Granath (1978-). En fransk fotograf tog en serie bilder av de två i Hyde park där de spexade med varandra. På en av bilderna vilade Eriks hand på Madeleines ena bröst. Granath förnekade dock att de hade ett förhållande. Konfronterad med bilderna svarade han: ”Jag vet inte vad jag ska säga. Men jag kan hålla med om att det ser mycket underligt ut...”⁶ Det gjordes fruktlösa försök att lokalisera vilken skola Madeleine gick på. Några resultat från den har ej heller redovisats. Det förefaller ha varit studier för en Cambridgeexamen som ger behörighet att studera på engelskspråkiga universitet. Kanske gick det inte så bra. Till julen var hon tillbaka i Sverige. Hon påstod sig ha stalkats av paparazzis men några sådana bilder hittades aldrig. Svenska turister verkar troligare.

⁵ Christina Olsson. Normalt liv dröm för prinsessa. Göteborgs-Posten, 2000-06-09.

⁶ Magnus Hellberg. ”Hon var ett stort stöd när mamma dog.” Expressen, 2001-11-01.

Erik var född och uppvuxen på Gotland. Hans far Mats Granath (1951-) hade en byggfirma. Hans mor Ann-Marlene Granath (1955-1999) arbetade i firman. Han hade även en äldre syster. Historiken var att Eriks mor hastigt dog. Därefter verkar Erik ha gått i småbitar och dragit på sig flera polisanmälningar vilket renderade honom böter, samhällstjänst och att han förlorade körkortet. Carl Philip & även Madeleine hade stöttat honom när han mådde som sämst. Erik var mycket tacksam: ”Många tror att hon är självupptagen. Det är hon inte. Tvärtom. Hon bryr sig mer om andra än sig själv. Hon är väldigt omtänksam.”⁷

Våren 2002 inledde de ett förhållande. De sågs dansa med varandra på en nattklubb, Erik firade påsk med kungafamiljen i Sainte Maximes – sov dock i en lägenhet i närbelägna St Tropez – och under sommaren bodde de ihop:

Hela midsommarhelgen var Madeleine och Erik tillsammans i huset i Tofta, några mil från Visby. Huset ligger idylliskt, bara några hundra meter från havet. På tomten finns också en egen pool. De har haft besök av goda vänner, promenerat hand i hand på grusvägarna och längs stranden, hälsat på Eriks grannar i området och varit ute på bilturer på ön. Ibland har vänner till paret agerat chaufförer, ibland ställer Eriks pappa Mats upp.

Det syns på Madeleine att hon mår bra. Hon är avslappnad, solbränd och moderiktigt klädd i slitna jeans, vit keps och pojkvännens dunväst med hans namn inbroderat på bröstet. ... De enda stunderna paret är ifrån varandra är när Erik åker och spelar golf med sina vänner på Visby golfbana någon kilometer från huset de bor i. Då sysselsätter sig Madeleine bland annat med strandpromenader med sin labrador Jambo. Vid skylten där det står att man ska koppla hunden släpper hon loss Jambo som glatt skuttar över sanddynerna.⁸

Under hösten sammansvor sig omgivningen om att förhållandet inte fick fortsätta. Tyska och Svenska veckotidningar publicerade artiklar om hur totalt olämplig Erik var som måg ur alla tänkbara synvinklar. Det var både polisanmälningarna, paparazzibilderna från London och att han inte varit tillräckligt vördnadsfull mot Carl Philip under Lundsbergstiden. Erik visste inte vad han skulle tro: ”Klumpen i magen försvinner aldrig, för jag vet aldrig vad som ska stå i tidningen nästa dag – saker som är helt påhittade. Jag är så trött på sånt där nu så det finns inte ord att beskriva det.”⁹ Förhållandet fortsatte ytterligare ett par månader. Madeleine gjorde inte slut ”officiellt” förrän i en intervju den 18 november. På en fråga varför var svaret: ”Han är passé.” Detta var en nyhet för Erik som trodde hon blivit felciterad. Madeleine hade bytt mobilnummer så det dröjde innan han fick tag i henne. Vad hon då sade är inte känt. Madeleine är och har alltid varit en informationsmussla.

⁷ Magnus Hellberg. ”Hon var ett stort stöd när mamma dog.” Expressen, 2001-11-01.

⁸ Helena Kubicek & Ida Thunberg. Madeleines kärlekssemester. Expressen, 2002-06-29.

⁹ Niclas Rislund. ”Jag är så trött på sånt där nu.” Expressen, 2002-08-26.